

Ilustrativní úloha: Hudební, taneční a dramatická výchova

Očekávaný výsledek učení: UAK-HTD-001-ZV5-002

Úroveň: na cestě

Autor: Markéta Pucová, Barbora Látalová

Věková skupina: 8-9 let

Název ilustrace: Čtyři živly v taneční a hudební improvizaci

Anotace:

V této aktivitě žáci rozvíjejí vlastní hudební a taneční/pohybovou tvorbu v taneční a hudební improvizaci, rozvíjejí představivost a schopnost aktivního vnímání a naslouchání hudebnímu doprovodu.

Zadání pro žáky (popis modelové situace):

Děti sedí v kruhu, uprostřed mezi nimi leží hudební nástroje (rytmické hudební nástroje, nástroje Orffova instrumentáře, dětmi vyrobené nástroje, pro každé dítě min. jeden hudební nástroj). S dětmi si povídáme o čtyřech přírodních živlech: voda, vzduch, oheň, země a jejich rozdílných kvalitách. Každé dítě si vezme jeden libovolný hudební nástroj a zkusí si na něj zahrát. Poté děti vyzveme – jaký nástroj, jaký způsob hry, jaká barva zvuku nejlépe reprezentuje jednotlivé živly? Děti se společně dohodnou na tom, který nástroj či skupina nástrojů reprezentuje dané živly nejlépe.

Žáky rozdělíme na poloviny či čtyři skupiny a každá dostane za úkol „rozehrát“ jeden z živlů: děti ve skupině improvizují na odlišné nástroje, ve skupině si je střídají a poté se samy rozhodnou, jak bude daný živel „znít“. Jednotlivé skupiny pak zahrají (každá postupně) svůj živel.

Popis činnosti žáků:

Jedna skupina (či polovina třídy) hraje na nástroje, ostatní se pohybují po prostoru a zkoumají pohybové zadání: Jak se daný živel může hýbat? Jakými pohyby lze tancem daný živel nejlépe vyjádřit? Vyzveme děti, aby na zvuk daného živlu reagovaly pohybem v prostoru. Poté se skupiny prostřídají, střídá se i zadání „živlu“. Děti hrající na hudební nástroje se také mohou tajně domluvit, jaký živel zahrají, a tančící skupina reaguje pohybem a hádá, jaký „živel“ to byl. Skupina dětí, které ztvárňují jednotlivé živly tanečním pohybem, si zvolí prostorový útvar (kruh, řadu, zástup, skupinu nebo volné rozmístění v prostoru), ve kterém svou kompozici začnou, a ve kterém tanec společně ukončí.

V závěrečné reflexi s dětmi učitel pokládá otázky: Který živel se vám tančil nejlépe, který se vám nejlépe hrál a proč? Jaké to bylo doprovázet tanečníky? Jaké to bylo tančit na hudbu svých spolužáků?

Způsob ověřování (kritéria pro vyhodnocování):

Učitel pozoruje žáka, jak se tvůrčím způsobem zapojuje do vytváření pohybové, taneční a hudební improvizace, vymýšlí pravidla a navrhuje náměty pro taneční ztvárnění námětu kompozice. Učitel hodnotí, zda žák využívá v pohybové/taneční improvizaci základní pohybové principy a vzorce, elementární taneční kroky (chůze, běh, poskok) a akce těla (otočení, skok, pád, protažení, apod.), které si v osvojil v předcházejících průpravných aktivitách. Pozoruje žáka, zda se orientuje v prostoru, a zda reaguje pohybem na rozdílná tempa, náladu a obsah hudebního doprovodu.

Odkaz na zdroje / autor - *Markéta Pucová, Barbora Látalová*

Klíčová slova: taneční, pohybová a hudební improvizace, hra na Orffovy nástroje, tvořivost, představivost, experimentace, pohybová kvalita, barva, dynamika, spolupráce, naslouchání.